

1708, 9 12

IO. BERNH. **W**riesen/

ICTI CONSIL. SAX. AVL. ET CONS.

ANTEC. ET FACULT. JURIDICÆ AS-
SESSORIS H. T. DECANI

INVITATIO AD LECTIONEM
INAUGURALEM

IOHANNIS IACOBI SVPPHII

Candidati Juris utriusque clarissimi

JENÆ, M D C C V I I I.

LITERIS WERTHERIANIS.

Ulpiani Regulam *in l. 35. ff. de R. J.* propositam: *Nihil tam naturale est quam eo genere quidque dissolvere, quo colligatum est, non veram duntaxat sed & late parentem esse, Doctores communiter ad d. l. asserunt.* Naturale hoc principium est nam jure civili Euraëtica quædam seu cautelæ adinventæ sunt, quibus alia ratione quidque dissolvitur, inquit Gothof. *ibidem.* Exempla hujus regulæ adferunt varia. Non solum nimirum per æs & libram alienari res mancipi olim solebant, sed etiam obligari. Quo sensu Festus scripsit *Ælium Gallum nexum definivisse, quodcunque per æs & libram geritur.* Hinc factum videri potest, ut id quod per æs & libram erat obligatum, contrario nexu per æs & libram tolleretur, Rævardus ad *d. l. 35. R. J.* Agnatio porro juris civilis nomen est §. *ult. de leg. agnat.*

A 2

tut.

tut. & eodem jure quemadmodum, videlicet per adoptionem, contrahitur, *l. 23. ff. de adopt.* ita vicissim emancipatione & capitis diminutione dissolvitur. *d. §. ult. Inst. de legit. agn. tut.* Notabiliter vero Ulpianus vult *eo genere* quo quid colligatum quidque dissolvendum. Ideoque verborum obligatio verbis, scilicet per acceptulationem tollitur, alterius generis obligatio aliter non quam per aquilianam stipulationem transformata. *§. 1. & 2. Inst. quib. mod. toll. obl.* Simile in aliis contractibus reperiri, communis est Interpretum opinio. Realis enim rei restitutione dissolvitur *l. 80. ff. de solut.* Et quamvis de literarum obligatione in jure nostro civili nihil habeatur, tamen ex hac regula decidi poterit, cum moris fuerit, teste Cicerone pro Roscio & Plauto in Cistellaria; *act. 1. scen. 3.* ut creditores expuncto ex tabulis debitoris nomine acceptum ferrent. De obligationibus ex consensu haud pauci loquuntur textus: *l. 80. ff. de solut. eque cum emtio, vel venditio, vel locatio contracta est: quoniam consensu nudo contrahi: etiam dissensu contrario dissolvi potest. L. 35. de R. J. Nudi consensus obligatio contrario consensu dissolvitur. ut & §. ult. Inst. quib. mod. toll. obl. obligationes quae consensu contrahuntur contraria voluntate dissolvuntur.* De emtione & venditione praecipue Diocletianus & Maximianus Impp. in *l. 2.*

C. quand. lic. ab emt. disced. constituerunt: perfecta emtionem atque venditionem re integra tantum pacto & consensu posse dissolvi constat. Glossa per pactum & consensum intelligit pactionalem consensum per antiquam figuram, quæ Hendiadys dicta, qua unum in duo dividitur: ut apud Virg. arma virumque cano, id est, armatum virum. Sed quomodo pacto sive pactionali consensu, obligatio nudi consensus & quidem ipso jure dissolvi possit, cum id alias non nisi à parte rei insit adeoque exceptionem duntaxat producat l. 7. §. 4. ff. d. pact. §. 3. Inst. de exc. sane perarduum est demonstrare & lubrica ab Interpretum quibusdam defensionis ratio proponitur Glossa ad dict. Leg. 2. C. Quand. lic. ab emt. disced. trahit hoc in prodigium, ajens: remanet mirabile ut nudum pactum non pariat exceptionem. Quare hoc Franzkius explicare ad §. ult. quib. mod. toll. obl. conatur: Licet enim alias ex pactis nudis obligatio saltem naturalis & exceptio producat & dehinc obligationem civilem, qualis ex illis contractibus consensualibus quoque nascitur, tollere non posse videatur, arg. l. 27. §. 2. ff. de pact. quia tamen ea ratione sue essentie in se tota juris gentium est, & præter nudam meramque approbationem à jure civili nihil habet, & pacta illa non minus consensu nudo innitantur: unde & nuda dicta sunt, remoto per contrarium consensum fundamento,

mento, qualiscunque illa approbatio juris civilis tanti
 esse non potest, ut obligationem & actionem sustinere
 queat. *Qua de causa in d. l. 27. §. 2. vers. idem*
dicemus ff. de pact. tota obligatio predictorum contra-
ctuum tolli dicitur. Certesim nudo pacto tollerentur
 ipso jure obligationes consensu contractæ, plures
 tales cum Glossa rei hujus caperentur admiratione:
 Cum hoc modo manifesta jura everterentur. Sed
 contrarius consensus, pactum & consensus sive pactio-
 nalis consensus, sive dissensus contrarius non signifi-
 cant pactum nudum *arg. l. 27. §. 2. vers. Idem dice-*
mus ff. de pact. & a consensu ad pactum nudum pro-
cedere sana vetat ratio. Et si largiamur emtionem
 esse contractum solius juris gentium & totam, &
 præter nudam meramque approbationem à Jure ci-
 vili non habere: inde tamen male colligitur obliga-
 tionem inde natam mere esse naturalem, cum actio-
 nem jure etiam civili efficacem proferat, quæ non
 nisi obligatione, quam mixtam appellant, præxi-
 stente nascitur. Si itaque per ejusmodi pactum,
 sive contrarium dissensum illud solum tollitur quod
 naturale, civili illâ obligatione & inde nata actione
 intacta servata, obligatio ex contractibus consen-
 sualibus competens neutiquam ipso jure erit sublata.
 Non itaque majorem hocce pactum haberet vim
 quam si venditor, re vendita tradita, pacisceretur

ne pretium petatur, ubi venditi actio non ipso jure interiret, sed ope demum exceptionis excluderetur. Apparet inde satis pacto nudo attribuendum non esse quod pacto & consensui five contrario dissensui. Imo pactum posterius non ipso jure tollit prius sed ope replicationis si priori subsit contractus vel civile negotium *pr. Inst. de replic.* Emptionem insuper totam esse juris gentium inficiabuntur omnes qui naturam ejusdem accuratius considerant. Neque Bachov. ad §. *ult. Inst. quib. mod. toll. obl.* communissimam juxta & verissimam esse sententiam per pactum nudum contingere liberationem & dissolutionem obligationis, sufficienter probat per *l. 7. §. 6. ff. de pact.* ubi in emtione, ceterisque bonæ fidei judiciis potest abiri quidem ab emtione, non tamen per nudum pactum quod erat inferendum. Et in *l. 27. §. 2. d. pact.* clarissime] Ctus distinguit nudum pactum à contrario consensu & utriusque diversos ostendit effectus. In *l. 28. ff. de pact.* quidem ab emtione venditione, locatione, conductione, ceterisque similibus obligationibus quin integris omnibus consensu eorum, qui inter se obligati sunt recedi possit dubium non est, sed neutiquam nudo pacto. Ideo nec Vultejum ad *dict. §. ult. Inst. quib. mod. toll. obl.* sequimur, statuentem, consensum illum contrarium etiam nudo pacto expediri ut tollatur obligatio & quidem

quidem obligatio tota ut ne naturalis quidem remaneat. Totam difficultatem distinctione expediendam esse docet Paulus in *l. 27. §. 2. ff. de pact.* Vel quis pactus ne peteret & tunc obligatio non ipso jure sed exceptionis ope infirmatur actioque inde orta excluditur. Sed si pactum conventum tale fuit, quod actionem quoque tolleret, ipso jure actio expirat. Quod recte observavit Ummius, qui *disp. ad proc. 8. th. 6. n. 41.* priore correcto errore, ait: *Nunc puto dicendum esse, quod contrario dissensu rursus contractus dissolvatur, ubi actum est, ut à contractu discedatur, sed & in ejusmodi contractibus illi pacto locus esse potest, ut tamen contractus subsistant. Fac enim me tibi ex emto debere io, ubi si paciscar tecum, ne illa petas, contractus subsistit, & exceptioni locus fit.* Lauterbach. *tit. de pact.* paucis quidem sed perspicuis verbis totam expedit controversiam, pacta liberatoria in *nuda & non nuda*, quale est contrarius dissensus, dividens. Dum vero Imperatores in *l. 2. C. quand. lic. ab emt. disc.* constituunt, perfectam emtionem atque venditionem re integra tantum pacto & consensu dissolvi. Et Gordianus in *l. 1. d. tit.* re integra ab emtione venditione utriusque partis consensu recedi posse: sunt qui opinantur modum dissolvendæ obligationis consensu contractæ ad casum restringendum, ubi res nondum secuta, hoc

hoc est, nulla traditio facta est. ^{35(8) 56} Quod ulterius cit.
l. 2. C. quand. lic. ab emt. disc. confirmare videtur,
dum quod arrhæ nomine aurum datum emtor re-
cuperare potest & quidem juxta Glossam actione
ex emto, vel conditione sine causa vel ob causam
vel præscriptis verbis *l. 11. §. 6. ff. de act. emt.* Quem
actionum concursus asseruit & cavillationibus Fa-
bri vindicavit Bachov. *Ex. ad dec. 96. err. 4.* Sin-
vero partem pretii persolvit: ad ea quæ venditorem
ex venditione oportet præstare magis actionem,
quam ad pretii quantitatem, quam dedit, habet.
Verum quidem est, re non amplius integra, solo
contrario dissensu emtionem venditionem non sol-
vi, sed rem & pretium retro tradi necesse esse: quæ
retro traditio rem in pristinum statum reponat. Re-
stitutis vero re & pretio vi & potestate pacti resolu-
torii ipso jure dissolvitur contractus *l. 58. vers. nec
quicquam interest ff. de pact.* Hac ratione adhuc ve-
rum est, re integra tantum pacto dissolvi contractum.
Iccirco si emtor mercem restituat, venditor vero pre-
tium vel ejus partem solutam non restituat, ex hoc
pacto non datur emtori actio *d. l. 58. vers. illud pla-
ne ff. de pact.* Hoc tantum remedium emtori est
relictum ut actione emti rem venditam persequa-
tur *d. l. 2. C. quand. lic.* Nec si agat repellendus
est exceptione pacti, quia illud pactum est resolu-
torium,

torium, tendens, non ad parandam exceptionem
 sed dissolvendum contractum, tum demum vi-
 suas exerit, ubi retrotraditio facta fuerit. Si actio-
 nem autem sibi parare velit emtor, qua compellat
 venditorem ad pretium retrotradendum, hoc casu
 novo contractu & obligatione opus est. *d. l. 58. in
 fin. ff. de part.* Quos diversos actus non observans
 non potuit non labi Ant. Fab. qui *decad. 95. err. 8.*
 scribit, re non amplius integra, ab emtione recedi
 non posse sine novo contractu & retrovenditione.
 Neque eum juvat, quod, ut resolvatur venditio, re
 non amplius integra, ab Imp. Gordiano in *l. 1. C.
 quand. lic. ab emt. disc.* requiratur actus priori simi-
 lis, retroagens venditionem. Utique enim cum res
 retrotraditur, quæ tradita fuerat, hic actus similis
 est priori, retroactionis vim habens. Ubi autem
 novus intercedit contractus, non dicitur retroagi
 res, sed nova constitui obligatio. In præ-
 stando quoque laudemio considerari utrum con-
 ventum fuerit, ut a contractu recedatur, & unum esse
 solvendum laudemium; an vero inter partes actum
 ut res tradita revendatur & duplex præstandum lau-
 demium, fufius tradit Franzk. *de laud. c. 5. n. 70. &
 seqq.* Latiorẽm *hujus legis* 2. Interpretationem
 sibi reservavit clarissimus utriusque juris Candida-
 tus

B

JO-

IOHANNES IACOBVS SVPPIVS

Cujus patria Memminga est, urbs Imperii natura & manu munita in Algoja: ubi XIII. Cal. Sept. MDCLXXXV. in lucem editus. Autores sanguinis dilectissimos adhuc honorat, Virum præstantioribus ornatum muneribus **TOBIAM SVPPIVM**, Senatus secretioris prædictæ urbis assessorem, ejusdemque foundationis Sacelli trium Regum administratorem superiorem prudentissimum ac mercatorem celebrem: hujusque thalami carissimam confortem **ANNAM MARIAM HERMANNAM** Fœminam virtutibus eximiam. Qui hoc suum perpetui amoris pignus carè æstimantes, omni studio atque opera elaborarunt, ne ætas flexibilis corruptelarum illecebris irretiretur, sed doctrina, disciplina & studiis excoleretur diligentissime. A teneris inde præclaris est commissus Præceptoribus a quibus mature & assidue rectis studiis est innutritus. Imprimis tradidit se illic Clarissimo Viro DN. **SALOMONI MULLERO** Licei Memmingis Rectori meritissimo & celeberrimo, cujus ad mathesin, politicam, & reconditas atque elegantiores literas fidei manu ductione quia maturuerunt Candidati profectus, non potest non nominatum virum summis extollere laudibus. Ita in patriis scholis solide instru-

structus parentum & præceptorum consilio missus
 est in hanc salanam Academiam Anno MDCCIV.
 Mense Junio, & pridie Id. tenente eo tempore fa-
 sces rectorales Viro Nobilissimo Consultissimo at-
 que Excellentissimo DN. JOHANNE JACOBO
 MULLERO Moral. Professore meritissimo, no-
 men ejus in album studiosorum est relatum. Ubi
 ingenium suum ad divinarum humanarumque re-
 rum scientias penitus ac plenius excolendas expli-
 cavit & telam in patria abruptam pertexere mani-
 bus pedibusque noctes & dies conatus est. Quod
 ut obtineret feliciter continuo delegit è nostris or-
 dinibus, quorum publica privataque auditoria con-
 stanter obiret. Etenim & artis dicendi, philosophiæ
 primæ, physicæ, mathesios, historiarum, moralis ac
 civilis, tum vel maxime juris civilis & canonici pri-
 vati & publici illustres Antecessores, excellentissi-
 mos consultissimos & clarissimos Professores &
 Doctores, JOHANNEM PHILIPPVM SLE-
 VOGTIVM Consil. Sax. Facult. Jurid. & Scabi-
 natus Seniore Venerandum: CHRISTIANVM
 WILDVOGELIVM Consil. Sax. Isen. intimum:
 GEORGIVM ALBERTVM HAMBERGE-
 RVM: D. TREVNERVM: D. BVRCARDVM
 GOTTHELFF STRVVIVM: DD. HERTE-
 LIVM: BOSIVM: STRVVIVM: MAGI-
 STRVM

STRUM HEVMANNVM, non perfunctorie,
 aut in transitu, sed attente studiose audivit. Meis
 quoque Lectionibus in Lauterbachium & Institutio-
 nes tam publicis quam privatis sedulus interfuit. Hic
 nostri Candidati circus & studiorum cursus fuit,
 quo feliciter confecto ad laborum incitato nixu
 exantlatorum præmia cœpit respicere & non dubita-
 vit summos in utroque jure honores ambire & ab
 inclyto JurisConsultorum ordine modeste petere.
 Petitioni æquæ ejusdem annuimus & in Candidato-
 rum numerum recepimus. Postmodum admissus in
 conclave Examinantium, prima & altera vice; ubi ac-
 curata textuum elaboratione & voce toti Juris Con-
 sultorum Collegio ita respondit, ut qui ad Specimina
 publica admitteretur concordibus suffragiis dignus
 censeretur. Examinum periculo defunctus Materiam
 delegit Lectionis Inauguralis *L. 2. C. quand. lic. ab emt.
 disc.* & crastino die loco & horis consuetis in illam
 Prælectiones instituet. Cujus speciminis solennis æqui
 existant arbitri & testes sint omni exceptione majores
 PRO-RECTOR ACADEMIÆ MAGNIFI-
 CVS, PROFESSORES omnium ordinum EXCEL-
 LENTISSIMI, studiosa commilitonum cohors
 omnesque qui Justitiæ Sacerdotibus favent, maximo
 rogo opere. PP. XVII. Cal. Maj. MDCCVIII.

(L.S.)

X2403650

1018

1018 kat 12

s &
eri
de
fan
Va
am
un
od
xit
per
gat
b. u
stiu
e M
äst
ach
e Ur
n/s
enig
it d
uf d
hten

Inches

Centimètres

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

1708, 9 12

BERNH. **F**riesen/
CONSIL. SAX. AVL. ET CONS.
TEC. ET FACVLT. JVRIDICÆ AS-
SESSORIS H. T. DECANI
INVITATIO AD LECTIONEM
INAVGVRALEM
ANNIS IACOBI SVPPHII
Candidati Juris utriusque clarissimi
JEN Æ, M DCC VIII.

LITERIS WERTHERIANIS.

